Y Grŵp Trawsbleidiol ar y Ddeddf Teithio Llesol

Cofnodion y Cyfarfod Cychwynnol a gynhaliwyd am hanner dydd 14 Gorffennaf 2021

Cynhaliwyd y cyfarfod ar Microsoft Teams

Yn bresennol ac ymddiheuriadau: Gweler y rhestrau atodedig

Croeso a Chyflwyniadau: Croesawodd Huw Irranca-Davies AS y cyfranogwyr i'r cyfarfod agoriadol. Estynnodd groeso arbennig i'r ASau newydd a oedd yn bresennol. Rhoddodd hanes byr o'r Grŵp ac amlinellodd y gweithgareddau yr oedd wedi'u cyflawni yn y Senedd flaenorol. Esboniodd fod gan y Grŵp bolisi aelodaeth cynhwysol a hyblyg ac anogodd ASau, yn benodol, i hysbysu'r Grŵp o unrhyw sefydliadau yn eu hetholaeth, neu gynghorwyr neu swyddogion llywodraeth leol a fyddai'n elwa o gael eu gwahodd i'r cyfarfodydd.

Ethol Cadeirydd: Cynigiwyd Huw Irranca-Davies AS gan Llyr Gruffydd AS ac eiliwyd gan Sarah Murphy AS. Gan nad oedd unrhyw enwebiadau pellach, etholwyd Huw yn Gadeirydd.

Ethol Ysgrifennydd: Cynigiwyd Chris Roberts gan Sarah Murphy AS ac eiliwyd gan Llyr Gruffydd AS. Gan nad oedd unrhyw enwebiadau pellach, etholwyd Chris yn Ysgrifennydd.

Cytuno ar Ddatganiad Ffurfiol o Ddiben y Grŵp (Yn flaenorol: Codi ymwybyddiaeth o'r Ddeddf Teithio Llesol a'i gweithredu): Ar ôl trafodaeth fer cytunwyd y dylai'r Cadeirydd a'r Ysgrifennydd gryfhau geiriad y datganiad i adlewyrchu'n well y ffordd yr oedd y Grŵp wedi gweithredu'n ymarferol.

Rhaglen y Grŵp ar gyfer y Dyfodol: Dosbarthwyd rhestr o bynciau posibl ar gyfer cyfarfodydd Grŵp yn y dyfodol (gweler atodiad 1). Awgrymwyd y pynciau pellach a ganlyn:

• Diogelwch teithwyr llesol a beiciau (o bob math).

• Ymgysylltu mwy â'r proffesiynau peirianwyr cynllunio/priffyrdd.

• Cyfle i ddysgu gan Rwydwaith Manceinion Fwyaf a Rhwydwaith Bee.

• Mae unrhyw un o dan 17 oed yn deithiwr llesol yn ddiofyn os yw'n teithio'n annibynnol - dylai hyn gael effaith lawer mwy ar benderfyniadau cynllunio.

• Teithio llesol mewn ardaloedd gwledig.

• Sut ydym ni’n teithio'n wyrdd o safbwynt ychwanegu a gwella isadeiledd gwyrdd - yn aml caiff coed a gwrychoedd eu tynnu i osod y datrysiadau peirianyddol ar gyfer teithio llesol, nad ydyn nhw bob amser wedyn yn creu'r lleoliad teithio brafiaf i ddefnyddwyr. Y buddion ychwanegol o helpu'r agenda i adfer natur.

• Y Rhwydwaith Beicio Cenedlaethol a'r angen am fynediad gwell iddo i bawb, gan gynnwys pobl sy'n defnyddio beiciau neu gadeiriau olwyn wedi'u haddasu.

• Tynnu sylw at arfer gorau mewn prosiectau sy'n cael eu cynnal gan awdurdodau lleol trwy'r Gronfa Teithio Llesol.

• Ymgysylltu â chynghorwyr/ymgeiswyr lleol cyn yr etholiadau lleol ar sut y byddant yn cynnwys teithio llesol yn eu maniffestos.

• Effaith atgyweiriadau ffyrdd, yn enwedig llenwi tyllau mewn ffyrdd, ar feicio.

• Sut i gynyddu cefnogaeth y cyhoedd i fesurau teithio llesol.

• Targed newid moddol Llywodraeth Cymru.

O ystyried nifer y pynciau a godwyd a'r amser cyfyngedig sydd ar gael i'r Grŵp, cytunwyd y dylai'r Cadeirydd a'r Ysgrifennydd lunio rhestr wedi'i blaenoriaethu o bynciau y gellid eu cynnwys yn y tymor canolig, gan ystyried y gefnogaeth i'r pynciau amrywiol a fynegwyd yn y cyfarfod.

Sesiwn Holi ac Ateb gyda Lee Waters AS, y Dirprwy Weinidog Newid Hinsawdd

Croesawodd y Cadeirydd Lee i'r cyfarfod. Soniodd Lee am heriau ei bortffolio newydd. Pwysleisiodd y pwysigrwydd a roddodd ar waith y Grŵp Trawsbleidiol ar y Ddeddf Teithio Llesol a sut yr oedd yn gwerthfawrogi ei gyfarfodydd chwarterol gyda'r Cadeirydd a'r Ysgrifennydd. Wrth sefydlu'r adran newydd, roedd y Prif Weinidog wedi nodi'n glir na fyddai "chwarae o gwmpas" ar dargedau hinsawdd, roedd yn rhaid eu cyrraedd. Byddai hyn yn gofyn am newidiadau mawr o ran ymddygiad ac ni fyddai'n hawdd. Roedd o'r farn nad oedd y targed newid moddol cyfredol yn y Llwybr Newydd yn ddigon uchelgeisiol. Roedd cyflwyno teithio llesol yn her i Lywodraeth Cymru ac awdurdodau lleol. Byddai gan Drafnidiaeth Cymru rôl ehangach a byddai'r cydbwyllgorau corfforaethol newydd, er nad oes ganddynt gyfrifoldebau trafnidiaeth ffurfiol, yn chwarae rôl wrth gyflawni. Cyhoeddodd y byddai canllawiau teithio llesol diwygiedig yn cael eu cyhoeddi ar 16 Gorffennaf. Erbyn hyn roedd y lefel uchaf erioed o gyllid teithio lesol ar gael, addawodd i nodi'r manylion ar sut roedd yn cael ei wario mewn llythyr at y Cadeirydd. Roedd y lefel newydd o gyllid bellach yn caniatáu buddsoddi mewn celf gyhoeddus ac offer chwarae ar hyd llwybrau a fyddai, yn ei farn ef, yn cynyddu defnydd. Bellach byddai cyllid cyfyngedig, tua £2 filiwn, ar gyfer llwybrau hamdden ond roedd y ffocws yn parhau ar alluogi siwrneiau bob dydd.

Wrth ymateb i gwestiynau gan aelodau, gwnaeth y Dirprwy Weinidog y pwyntiau a ganlyn: mae Trafnidiaeth Cymru yn gyfrifol am brosesu ceisiadau cyllid a datblygu rhestr o gynigion. Dylid rhoi pwys sylweddol ar amddifadedd wrth ddyrannu cyllid. Cafwyd ymateb cadarnhaol i'r adolygiad ffyrdd, a diolchodd i gynghorwyr a oedd wedi ystyried yr effeithiau cynnar, nid yw newidiadau o'r fath yn hawdd. Erbyn hyn roedd cyllid teithio llesol yn cynnwys 10% mewn refeniw. Roedd cynnydd yn cael ei wneud gyda'r Adran Addysg wrth normaleiddio teithio llesol i'r ysgol, ond roedd yn siomedig yn nifer y ceisiadau am strydoedd ysgol, byddai'n ystyried sut y gellid gwneud y broses yn haws. Roedd yn awyddus i ddeall yn well y problemau wrth gaffael gwasanaethau teithio llesol. Roedd angen gwella sgiliau a statws staff teithio llesol. Roedd posibilrwydd y gellid defnyddio cyllid refeniw ar gyfer staffio, ond byddai am weld hynny'n digwydd ar lefel ranbarthol (cydbwyllgorau corfforaethol). Nid oedd yn derbyn y gallai cyllid cynnal a chadw ffyrdd fod o fudd arbennig i feicwyr. Byddai dull gwahanol o gyflawni newid moddol mewn ardaloedd gwledig. Roedd yn awyddus i fuddsoddi mwy mewn Cynlluniau Gwella Hawliau Tramwy, ond ni allai llwybrau hamdden fwynhau'r un flaenoriaeth â'r rhai sy'n hwyluso newid moddol ac felly'n helpu i gyrraedd targedau newid hinsawdd. Byddai gwrthwynebiad i'r newid i derfynau 20mya, ond lleiafrif uchel eu cloch fyddai hyn yn bennaf, nid y mwyafrif o bell ffordd. Rhoddodd deyrnged i waith Cyngor Caerdydd wrth ddatblygu seilwaith teithio llesol ac roedd yn ei weld yn cael ei ddefnyddio.

Diolchodd y Cadeirydd i Lee am ei gyfraniad.

Unrhyw Fater Arall: Ni chodwyd unrhyw eitemau eraill.

Gan nad oedd unrhyw fusnes pellach, diolchodd y Cadeirydd i bawb am fod yn bresennol a daeth â'r cyfarfod i ben.

Yn bresennol

Enw Cyntaf	Cyfnew	Teitl y Swydd	Sefydliad
Ken	Barker		Cycling UK
Rebecca	Brough	Rheolwr Polisi ac Eiriolaeth	Y Cerddwyr
Richard	Brunstrom		Cycling UK Gogledd Cymru
Teresa	Ciano	Rheolwr Partneriaeth	GoSafe, Diogelwch Ffyrdd Cymru
Duncan	Dollimore	Pennaeth Eiriolaeth ac Ymgyrchoedd	Cycling UK
Sian	Donovan	Cyfarwyddwr	Pedal Power
David	Edwards		Casnewydd Community Cycling
Richard	Evans	Cadeirydd	Training Wales
Christine	Farr	Uwch Arbenigwr Hybu Iechyd - Ysgolion Iach	Rhwydwaith Ysgolion Iach Cymru
Catherine	Floyd	Ymgynghorydd Meddygol Locwm ym maes Iechyd y Cyhoedd	Iechyd Cyhoeddus Cymru
Matthew	Gilbert	Arweinydd Teithio Gweithredol	Trafnidiaeth Cymru
Danny	Grehan	Staff Aelodau'r Senedd	Heledd Fychan AS
Natalie	Grohmann	Trafnidiaeth - Swyddog Polisi, Cynllunio a Phartneriaethau	Llywodraeth Cymru
Llyr	Gruffydd	Aelod o'r Senedd	Senedd Cymru
Rhiannon	Hardiman	Rheolwr Cymru	Living Streets
Stephen	Hughes		
Huw	Irranca-Davies	Aelod o'r Senedd	Senedd Cymru
Carwyn	Jones	Swyddog Etholaeth a Chynnwys Digidol	Rhun ap Iorwerth AS
Mike	Jones-Pritchard	Cynghorydd Sir	Cyngor Caerdydd
Richard	Keatinge	Ysgrifennydd	Beicio Bangor
Robert	Kent-Smith		Llywodraeth Cymru

Peter	King	Aelod Cabinet dros Wasanaethau Cymdogaeth a Thrafnidiaeth	Cyngor Bro Morgannwg
Hugh	Mackay		Cycling UK Bro Morgannwg
John	Mather		Cycling UK (Gogledd Cymru)
Sarah	Murphy	Aelod o'r Senedd	Senedd Cymru
David	Naylor		Wheelrights
Gwenda	Owen	Swyddog Ymgysylltu - Cymru	Cycling UK
Dareyoush	Rassi	Ysgrifennydd	Wheelrights
Jenny	Rathbone	Aelod o'r Senedd	Senedd Cymru
Paula	Renzel	Swyddog Polisi	Sustrans Cymru
Chris	Roberts	Ysgrifennydd	Y Grŵp Trawsbleidiol ar y Ddeddf Teithio Llesol
Kaarina	Ruta	Cynorthwyydd Trafnidiaeth	Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru
Emma	Sandrey	Cynghorydd Sir	Cyngor Caerdydd
John	Sayce	Cadeirydd	Wheelrights
Ben	Sears	Swyddog Cymorth Polisi Cynaliadwyedd, Amgylchedd a Thrafnidiaeth	Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru
Gwyn	Smith		Sustrans
Phil	Snaith	Ysgrifennydd	Fforwm Beicio Sir Gaerfyrddin
Paul	Streets	Swyddog Ysgolion	Cardiff Cycle City
Rhys	Taylor	Uwch Ymchwilydd	Jane Dodds AS
Carolyn	Thomas	Aelod o'r Senedd	Senedd Cymru
Rhiannon	Wade	Swyddog Teithio Llesol (Ysgolion)	Cyngor Caerdydd
Tom	Wells	Perchennog	bikebikebike

Ymddiheuriadau:

Anne Adams-King, Prif Swyddog Gweithredol, Beicio Cymru

Rhun ap Iorwerth, Aelod o’r Senedd, Senedd Cymru

Joseph Carter, Pennaeth y Cenhedloedd Datganoledig, Sefydliad Prydeinig yr Ysgyfaint

Warren Davies, Ysgrifennydd, Ymgyrch Beicio Wrecsam

Luke Fletcher, Aelod o'r Senedd, Senedd Cymru

Amy Preece, Rheolwr Prosiect Cyngor Casnewydd

Luke Stacey, Swyddog Datblygu Mynediad a Hawliau Tramwy Cyhoeddus, Cyngor Casnewydd

Leah Young, Swyddog Prosiectau Teithio Llesol, Cyngor Casnewydd

Atodiad A: Pynciau Posibl i'r Grŵp Trawsbleidiol ar y Ddeddf Teithio Llesol yn y Dyfodol

Er mwyn helpu i lywio'r drafodaeth ar raglen waith y Grŵp yn y dyfodol, isod mae rhestr o bynciau sy'n cael eu cario drosodd o'r Grŵp Trawsbleidiol ar y Ddeddf Teithio Llesol diwethaf, neu a awgrymwyd gan aelodau, neu ddigwyddiadau sydd ar ddod sy'n berthnasol i'r Grŵp.

Beiciau Cargo – arddangosfa ymarferol o feiciau cargo, gan roi cyfle i ASau asesu galluoedd beiciau cargo a chael cyfle i reidio un (cyhyd â bod rheolau Covid yn caniatáu).

Adolygiad o'r Ddeddf Teithio Llesol - Mae'r Ddeddf TLl yn ei gwneud yn ofynnol i Lywodraeth Cymru adolygu effeithiolrwydd y Ddeddf erbyn mis Medi (Tachwedd o bosibl) 2022 fan bellaf, sy'n golygu y dylid ystyried trefniadau ar gyfer yr adolygiad yn ddiweddarach eleni.

Sgwteri trydan - ydyn nhw'n ategu neu'n atal teithio llesol?

Hyrwyddo teithio llesol - pa mor effeithiol mae dyletswydd y Ddeddf i hyrwyddo teithio llesol yn cael ei gweithredu (yn dilyn o gyfarfod Rhagfyr 2020)?

Cyfraniad beicio i economi Cymru - dechreuodd y grŵp blaenorol gysylltu â chwmnïau yn gynharach eleni gyda'r bwriad o drefnu digwyddiad arbennig a chafodd bum mynegiant o ddiddordeb.

Cynllunio - Yn dilyn lobïo gan y grŵp blaenorol, mae Polisi Cynllunio Cymru 11 yn ei gwneud yn ofynnol i ddatblygiadau newydd fod â seilwaith teithio llesol ar waith cyn i bobl symud i'w cartrefi newydd. A yw hyn yn digwydd, a yw datblygwyr yn ymwybodol?

Teithio Llesol i Ysgolion - Drafftiodd y grŵp blaenorol becyn cymorth i hyrwyddo cerdded a beicio i'r ysgol, ond gohiriwyd y cyfieithu a'r lansiad oherwydd y pandemig.

Lynn Sloman o Drafnidiaeth er Ansawdd Bywyd - adroddiad ar ei gwaith i Lywodraeth Cymru ar y cyfraniad y gall teithio llesol ei wneud i ddatgarboneiddio yng Nghymru.

Rhwystrau i ddarparu teithio llesol effeithiol ar lefel awdurdod lleol - trafodaeth â ffigyrau awdurdodau lleol allweddol.

Cronfa Teithio Llesol Llywodraeth Cymru - sut mae cyllid yn cael ei ddyrannu?